

Dit rapport is een uitgave van het NIVEL.
De gegevens mogen worden gebruikt met
bronvermelding.

Actuele gegevens over het arbeidsaanbod van mondhygiënisten in Nederland

**Resultaten van een ramingsenquête onder NVM-leden ten
behoefte van de integrale capaciteitsraming 2010**

S.M. Schepman
R.R.J. Kalf
R.S. Batenburg

U vindt dit rapport en andere publicaties van het NIVEL in PDF-format op: www.nivel.nl

ISBN 97 8946 1220 530

<http://www.nivel.nl>

nivel@nivel.nl

Telefoon 030 2 729 700

Fax 030 2 729 729

©2010 NIVEL, Postbus 1568, 3500 BN UTRECHT

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van het NIVEL te Utrecht. Het gebruik van cijfers en/of tekst als toelichting of ondersteuning in artikelen, boeken en scripties is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld.

Voorwoord

Dit onderzoek is door het NIVEL uitgevoerd ten behoeve van de integrale capaciteitsraming voor medisch specialistische en tandheelkundige vervolgopleidingen die het Capaciteitsorgaan eind 2010 zal publiceren. Dank gaat uit naar de werkgroep Eerstelijns Mondzorg (ELM) van het Capaciteitsorgaan welke fungeerde als begeleidende werkgroep:

Mevr. C. Julien	(namens de beroepsgroep, voorzitter)
Dhr. F.R. Barendrecht	(namens de beroepsgroep)
Dhr. R.J. Bausch	(namens de opleidingsinstellingen)
Dhr. P.G.A.M. Heetman	(namens de beroepsgroep)
Dhr. J.L.M. van den Heuvel	(namens de beroepsgroep)
Dhr. J.J.M. Hillemans	(namens de zorgverzekeraars)
Dhr. J.A. Kieft	(namens de zorgverzekeraars, ondervoorzitter)
Dhr. Vos	(namens de beroepsgroep)
Dhr. M.H. Schaub	(namens de opleidingsinstellingen)

Primaire begeleiding van het onderzoek vanuit het Capaciteitsorgaan was in handen van mw. A. Zandbergen en dhr. H. Leliefeld van het Capaciteitsorgaan.

Utrecht, november 2010

Inhoud

Samenvatting	5
1 Inleiding	6
1.1 Achtergrond	6
1.2 Vraagstellingen	6
1.3 Leeswijzer	6
2 Onderzoeksmethode en gegevensverzameling	7
2.1 Inleiding	7
2.2 Opzet en respons van de ramingenquête	7
3 De omvang en samenstelling van de beroepsgroep	9
3.1 Instroom vanuit de opleiding Mondzorgkunde in het beroep mondhygiënist	9
3.2 Aantal werkzame mondhygiënisten	9
3.3 Samenstelling van de beroepsgroep mondhygiënisten	10
3.4 Kenmerken van de praktijken waar mondhygiënisten werken	12
3.5 Aantal fte van mondhygiënisten	14
3.6 Uitstroom van de huidig werkzame mondhygiënisten	15
3.7 Het werkproces van de mondhygiënist	16
4 Beschouwing en conclusie	19
Literatuurlijst	21
Bijlage: De ramingsenquête	22

Samenvatting

Om actuele aanbodgegevens van de arbeidsmarkt voor mondhygiënist in Nederland te verkrijgen, is in het voorjaar van 2010 een vragenlijst verstuurd aan alle mondhygiënist die lid zijn van de NVM, en zijn tevens gegevens uit het NVM-ledenbestand nader geanalyseerd. Op basis van deze twee bronnen is informatie verkregen over (1) de instroom in het beroep van de mondhygiënist, (2) de omvang en samenstelling van de werkzame beroepsgroep mondhygiënist en (3) het werkproces van de huidige beroepsgroep mondhygiënist. Dit rapport beschrijft als eindresultaat de aanbodsparameters die gebruikt kunnen worden voor de integrale capaciteitsraming die het Capaciteitsorgaan in 2010 zal uitvoeren.

Begin 2010 waren er in totaal 2.067 mondhygiënist lid en geregistreerd bij de NVM. Deze groep is integraal benaderd met een korte schriftelijke enquête. In totaal zijn 1.030 correct ingevulde vragenlijsten geretourneerd; een redelijke respons van 50%.

De instroom in het beroep van mondhygiënist

De numerus fixus Mondzorgkunde op 300 studenten staat op per jaar; eenzelfde aantal stroomt er gemiddeld ieder jaar de opleiding in. De gemiddelde opleidingsduur van Mondzorgkunde is in de praktijk iets meer dan de nominale vier jaar, namelijk 4,2 jaar. Een andere notitie van het NIVEL concludeert dat het huidige opleidingsrendement (landelijk) rond de 60% ligt en gemiddeld 85% van de mondhygiënist na afronding van de opleiding in het vak werkzaam blijft. Met deze rendementen moet dus rekening worden gehouden in de capaciteitsramingen.

De omvang en samenstelling van de huidige beroepsgroep mondhygiënist

De meerderheid van de ondervraagde NVM-leden (95%) geeft aan thans als mondhygiënist in Nederland werkzaam te zijn. Hierbij dienen de mondhygiënist opgeteld te worden die geen lid zijn van de NVM. Op basis van afstudeercijfers schatten we voorlopig in dat 19% niet lid is van de NVM. Op basis hiervan is de inschatting dat er in 2010 2.425 werkzame mondhygiënist zijn in Nederland. Hiervan is 97% vrouw.

Het werkproces van de mondhygiënist

Gemiddeld besteedt de ondervraagde mondhygiënist 17,4% aan niet-patiëntgebonden taken zoals administratie. Wanneer de mondhygiënist een eigen praktijk heeft is dit meer, namelijk 19%. Zelfstandig gevestigde mondhygiënist krijgen per maand gemiddeld 16 cliënten per maand doorverwezen van de tandarts; mondhygiënist die in een tandartspraktijk werken gemiddeld 31. Ook verwijzen mondhygiënist zelf meer cliënten door naar de tandarts als zij in een tandartspraktijk werken, ruim 13 per maand ten opzichte van 6 cliënten per maand die zelfstandig gevestigde mondhygiënist gemiddeld doorverwijzen.

Aanbodsparameters voor de capaciteitsraming 2010

De uitkomsten van dit onderzoek resulteren in de volgende aanbodsparameters voor de integrale capaciteitsraming 2010:

	Man	Vrouw	Totaal
Aantal werkzame personen	73	2.352	2.425
Geslachtsverdeling werkzame personen	3%	97%	100%
Gemiddeld aantal FTE per persoon	0,91	0,71	0,71
Aandeel werkzame personen van 50 jaar of ouder	16%	18%	18%
Uitstroom van werkzame personen komende vijf jaar	8%	7%	7%
Uitstroom van werkzame personen over tien jaar	8%	19%	19%
Uitstroom van werkzame personen over vijftien jaar	16%	38%	38%
Uitstroom van werkzame personen over twintig jaar	35%	52%	52%

1 Inleiding

1.1 Achtergrond

Het Capaciteitsorgaan heeft geconstateerd dat de kerncijfers die nodig zijn voor de integrale capaciteitsraming 2010 voor wat betreft de mondhygiënisten in Nederland actualisering behoeven, met name wat betreft de mate van werkzaamheid van de huidige en toekomstige generatie werkzame mondhygiënisten, alsmede het te verwachte verloop onder deze beroepsgroep. Secundaire bronnen – zoals de cijfers van de NVM en onderzoekster Jerkovic – leveren weliswaar informatie die relevant is, maar een primaire en gerichte dataverzameling onder mondhygiënisten is noodzakelijk geworden om voor de komende (integrale) capaciteitsraming 2010 alle benodigde parameters zo correct en actueel mogelijk te kunnen invullen.

In dit rapport wordt verslag gedaan van een onderzoek naar de actuele aanbodgegevens voor de arbeidsmarkt van mondhygiënisten in Nederland, door (1) een secundaire analyse van gegevens uit het NVM-ledenbestand, (2) een vragenlijstonderzoek onder alle leden van de van de NVM, en (3) bureauonderzoek.

1.2 Vraagstellingen

Het doel van dit project is het beschrijven van de actuele aanbodgegevens van de arbeidsmarkt voor mondhygiënisten in Nederland, en daarmee de zgn. aanbodparameters die voor het capaciteitsramingsmodel 2010 zullen worden gebruikt. Hiertoe zijn de volgende onderzoeksvragen geformuleerd:

- Wat blijkt uit registerdata en vragenlijstonderzoek, wat betreft de volgende parameters van het op te stellen capaciteitsramingsmodel en haar subonderdelen:
 - Instroom in het beroep van mondhygiënist:
 - omvang en samenstelling van de instroom in het beroep vanuit de opleiding Mondzorgkunde (naar leeftijd en geslacht);
 - gemiddelde opleidingsduur van de instroom (naar leeftijd en geslacht);
 - Omvang en samenstelling van de huidige beroepsgroep mondhygiënisten:
 - aantal werkzame mondhygiënisten in Nederland (naar leeftijd en geslacht);
 - gemiddeld aantal fte (naar leeftijd en geslacht), en prognose van de ontwikkeling hierin;
 - aard dienstverband, praktijk of werkgever/instelling;
 - uitstroom (naar leeftijd, geslacht en reden/bestemming), en prognose van de ontwikkeling hierin.
 - Werkproces van de huidige beroepsgroep mondhygiënisten:
 - aantallen cliënten en herkomst cliënt;
 - verhouding patiënt- en niet-patiëntgebonden uren;
- Hoe ziet op basis van het bovenstaand onderzoek het op te stellen capaciteitsramingsmodel 2010 voor mondhygiënisten eruit, met welke validiteits- en betrouwbaarheidsaspecten moeten hierbij rekening worden gehouden?

1.3 Leeswijzer

Op welke wijze bovengenoemde onderzoeksvragen worden beantwoord wordt beschreven in de methode in hoofdstuk 2. In hoofdstuk 3 worden de resultaten beschreven. Dit wordt gedaan in dezelfde volgorde als de vragen. Hoofdstuk 4 geeft een conclusie en beschouwing van de resultaten.

2 Onderzoeksmethode en gegevensverzameling

2.1 Inleiding

Om inzicht te krijgen in de aanbodontwikkelingen op de arbeidsmarkt voor mondhygiënist in Nederland zijn verschillende bronnen gebruikt. Zo grijpen we terug op de capaciteitsraming voor de mondzorg die het Capaciteitsorgaan in 2009 heeft uitgebracht, en verschillende rapporten over taakherschikking in de mondzorg. Deze onderzoeken en de uitkomsten zijn in de analyse van gegevens voor dit rapport meegenomen. Voor de cijfers over de instroom en de opleiding zijn CBS-gegevens en gegevens van de HBO-raad geanalyseerd.

Onder alle mondhygiënist die in 2010 ingeschreven stonden bij het NVM is in het voorjaar een ramingenquête uitgezet. Hiermee worden specifiek vragen beantwoord over het aantal werkzame mondhygiënist, hoeveel zij werken en hoe lang zij zullen blijven werken. Deze gegevens vormen de kernparameters van de capaciteitsraming, die uiteindelijk moet resulteren in een advies rond de benodigde opleidingscapaciteit voor mondhygiënist in de toekomst.

2.2 Opzet en respons van de ramingenquête

Voor de ramingenquête zijn 2.067 mondhygiënist benaderd die in 2010 bij de NVM ingeschreven stonden. Zij hebben een aanbiedingsbrief met daarbij een enquête toegestuurd gekregen. Daarnaast bestond de mogelijkheid om in te loggen op een internetsite en daar de enquête in te vullen. In het bestand van de NVM staan 25 mondhygiënist met een buitenlands adres geregistreerd. Daarnaast zijn 15 van de mondhygiënist uit het NVM-bestand in het buitenland opgeleid. Dit geeft enige indicatie over de toestroom van mondhygiënist uit het buitenland. Deze blijkt dus zeer klein te zijn. Uit de mailing zijn 9 vragenlijsten retour gekomen omdat het adres niet klopte. Van vijf hiervan is een ander adres gevonden. Deze personen hebben daarna alsnog de vragenlijst toegestuurd gekregen. Om de respons te verhogen is twee keer een rappel verzonden.

De respons bedroeg na twee maal rappelleren 50% (Tabel 2.1). Hiervan is 8% via internet teruggestuurd. Het overgrote deel is dus via papier teruggestuurd.

Tabel 2.1 Respons onder de aangeschreven mondhygiënist naar medium en geslacht

	Aangeschreven	Respons via internet	Respons op papier	Totale respons	
	Aantal	Aantal	Aantal	Aantal	Percentage
Man	61	7	18	25	41%
Vrouw	2.006	156	849	1.005	50%
Totaal	2.067	163	867	1.030	50%

Bron: NIVEL enquête 2010

Wanneer we de samenstelling van de NVM-leden naar leeftijd en geslacht vergelijken met de samenstelling van de responsgroep, dan blijkt de respons naar deze twee kenmerken redelijk representatief te zijn (Tabel 2.2). De procentuele verschillen tussen de NVM-populatie en de responsgroep voor geslacht en de zes leeftijdsklassen zijn klein.

Tabel 2.2 Populatie- en responssamenstelling naar geslacht en leeftijd

	Populatie (NVM ledenbestand)	Respons
<u>Geslacht</u>		
• Man	3,0%	2,4%
• Vrouw	97,0%	97,6%
<u>Leeftijd</u>		
• Jonger dan 35 jaar	49,5%	45,5%
• 36 tot en met 40 jaar	15,8%	15,3%
• 41 tot en met 45 jaar	11,7%	12,1%
• 46 tot en met 50 jaar	10,2%	11,4%
• 51 tot en met 55 jaar	8,3%	10,0%
• 56 tot en met 60 jaar	3,6%	4,4%
• 61 jaar en ouder	0,9%	1,3%
N	2.067	1.030

Bron: NVM en NIVEL enquête

3 De omvang en samenstelling van de beroepsgroep

In dit hoofdstuk wordt gekeken naar de beroepsgroep mondhygiënist en de ontwikkelingen in deze beroepsgroep. Hierbij wordt gestart bij de instroom vanuit de opleiding Mondzorgkunde. Vervolgens wordt gekeken naar het aantal en de werkzaamheid van de in Nederland werkzame mondhygiënist. Tenslotte wordt gekeken naar de uitstroom uit het beroep. De meeste resultaten zijn gebaseerd op de ingevulde vragenlijst van de in totaal 1.030 respondenten.

3.1 Instroom vanuit de opleiding Mondzorgkunde in het beroep mondhygiënist

De opleiding Mondzorgkunde leidt studenten in vier jaar op tot mondhygiënist. De opleiding is niet altijd vierjarig geweest; in 2002 is de opleidingsduur van drie jaar naar vier jaar gegaan en al eerder was het van een tweejarige opleiding naar een driejarige opleiding verlengd. De opleiding is daarnaast een numerus fixus opleiding, die gesteld is op 300 studenten per jaar. Uit gegevens van de HBO-raad blijkt dat een instroom van 300 studenten niet helemaal gehaald wordt. Per jaar starten rond de 260 studenten de opleiding Mondzorgkunde.

Niet al deze studenten behalen een diploma en gaan daarna ook aan het werk als mondhygiënist. Uit gegevens van de HBO-raad blijkt dat de afgelopen jaren per cohort gemiddeld iets minder dan 150 mondhygiënist afstudeerden. Zij die de vierjarige opleiding volgen doen tussen de 48 en 53 maanden over hun studie. Betrekken we ook de eerdere cohorten hierbij, dan kunnen we op basis van de cijfers van de HBO-raad berekenen dat mondhygiënist gemiddeld na 4,2 jaar hun opleiding afronden. Over het intern (opleidings)rendement van de opleiding Mondzorgkunde bestaan verschillende bronnen, cijfers en definities. In een andere notitie van het NIVEL is dit nader onderzocht. Vooralsnog kan uitgegaan worden van een gemiddeld en landelijk intern (opleidings)rendement van 60%. Tevens blijkt uit de HBO-monitor van het ROA, dat bijna alle afgestudeerden aan de slag gaan als mondhygiënist. Het externe rendement, twee jaar na afstuderen, ligt volgens het ROA tussen de 80 en 93%. Van de 150 personen die jaarlijks afstuderen stromen dus ongeveer 120 tot 140 mondhygiënist het beroep in.

3.2 Aantal werkzame mondhygiënist

In Tabel 3.1 is de werkzaamheid onder de responderende mondhygiënist naar geslacht te zien. Dit is gebaseerd op de vraag in de ramingenquête of men op dit moment in Nederland werkzaam is. Hieruit blijkt dat alle responderende mannen aangeven werkzaam te zijn. Van de vrouwen is slechts 95% werkzaam.

Tabel 3.1 Werkzaamheid in Nederland naar geslacht

	Man		Vrouw		Totaal	
	N	%	N	%	N	%
Werkzaam	23	92	956	95	979	95
Niet werkzaam	2	8	49	5	51	5
Totaal	25	100	1.005	100	1.030	100

Bron: NIVEL enquête 2010

* 3 personen van de niet werkzamen in Nederland, werken als mondhygiënist in het buitenland, te weten Nederlandse Antillen, Zwitserland en Duitsland

In het Capaciteitsplan 2009 werd voor 1 januari 2008, op basis van het NVM-ledenbestand, geschat dat het aantal werkzame mondhygiënist in Nederland 2.342 bedraagt. Voor 1 januari 2010 kunnen we deze schatting opnieuw uitvoeren, waarbij twee aannames en aandachtspunten van belang zijn.

Ten *eerste* is er in het Capaciteitsplan 2009 vanuit gegaan dat alle NVM-leden (100%) ook werkzaam zijn. Uit dit onderzoek blijkt dus dat dit niet helemaal correct is; 5% van de respondenten geeft middels de enquête aan per 1 juni niet (meer) werkzaam te zijn, of werkzaam te zijn in het buitenland. Omdat we er vanuit kunnen gaan dat de responsgroep representatief is voor de populatie, kunnen we deze 95% ook van toepassing verklaren op het ledenbestand van de NVM anno 2010, dat 2.067 leden telt.

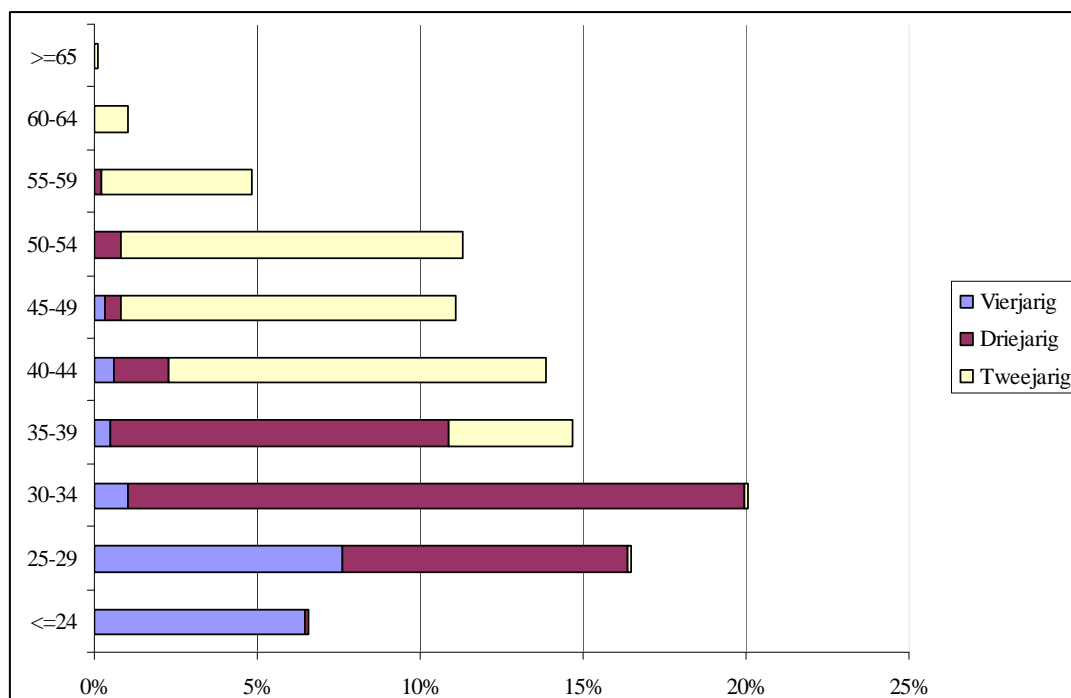
Ten *tweede* is in Capaciteitsplan 2009 rekening gehouden met de organisatiegraad van de NVM op basis van een vergelijking van het aantal NVM-leden per afstudeerjaar met opleidingsgegevens van de HBO-raad en het CBS. Zo blijkt bijvoorbeeld uit gegevens van AZWinfo.nl en de HBO-raad dat in 2005/2006 er 114 mondhygiënist een diploma hebben behaald. Vergelijken we dit met het aantal mondhygiënist van dit afstudeerjaar dat NVM-lid is, 77, dan kan op basis ingeschat worden dat de NVM-organisatiegraad 68% is. Als we alle tot nu toe beschikbare gegevens over de jaren 1967 tot 2008 combineren dan is de totale organisatiegraad van het NVM 81%.

Gaan we uit van deze organisatiegraad van de NVM van 81%, en een gemiddelde werkzaamheid van 95% onder NVM-leden, dan is de schatting dat er in 2010 in totaal $(2.067/81\%)*0,95=2.425$ mondhygiënist werkzaam zijn.

3.3 Samenstelling van de beroepsgroep mondhygiënist

De groep werkzame mondhygiënist bestaat uit relatief veel jonge personen (*Figuur 3.1*). Bijna de helft is 34 jaar of jonger, waarbij vanzelfsprekend degenen zijn oververtegenwoordigd die de recent ingestelde drie- en vierjarige opleiding hebben afgerond.

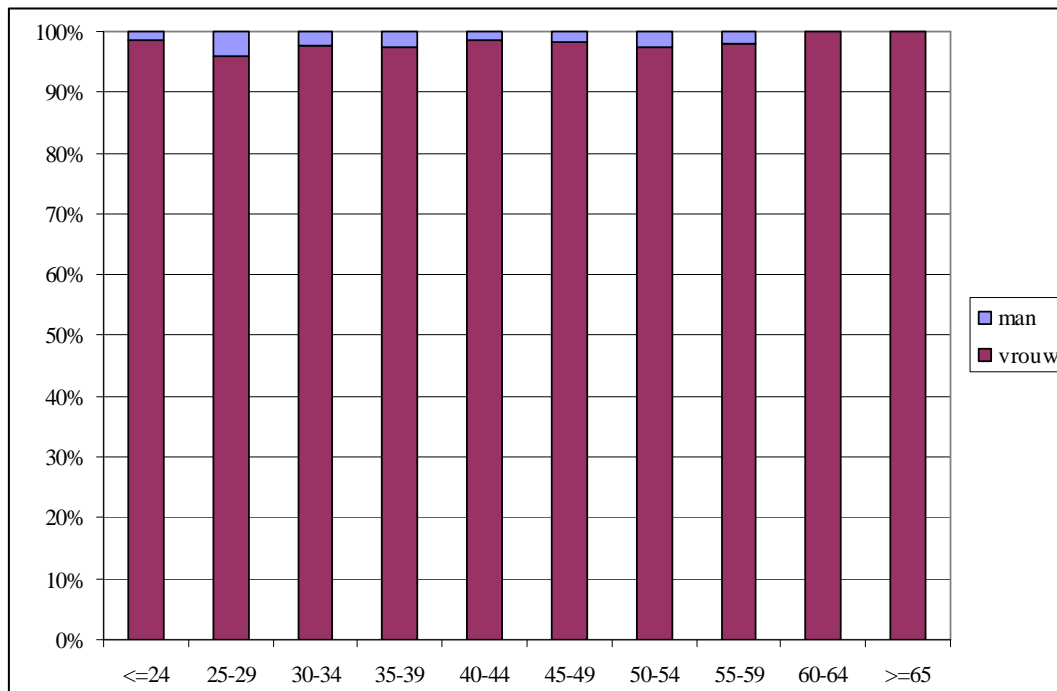
Figuur 3.1 Leeftijdsopbouw van werkzame mondhygiënist (N=973)

Bron: NIVEL enquête 2010

Zoals in eerder in hoofdstuk 2 is gepresenteerd, zijn er onder mondhygiënist weinig mannen (3%). Deze zijn allen onder de 59 jaar (*Figuur 3.2*).

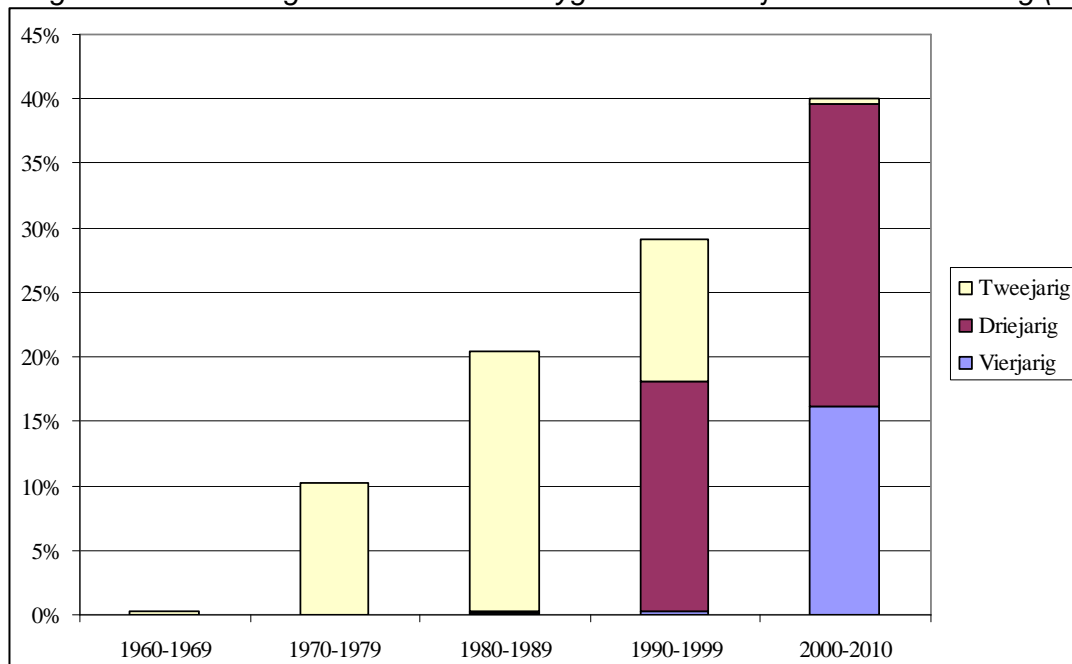
Figuur 3.2 Relatieve geslachtsverdeling naar de leeftijd van werkzame mondhygiënisten (N=1.030)

Bron: NIVEL enquête 2010

In Figuur 3.3 is te zien dat de meeste werkzame mondhygiënisten tussen 2000 en 2010 erkend zijn (42%). Ook in dit opzicht vormen de mondhygiënisten dus een relatief jonge beroepsgroep. Dat is specifiek te zien wanneer gekeken wordt naar de gemiddelde leeftijd en naar ‘erkenningjaar’. De gemiddelde leeftijd van tussen 1980 en 1989 erkende mondhygiënisten is 47 jaar, bij 1990 tot 1999 erkenden 38 jaar en bij erkenden tussen 2000 en 2010 gemiddeld 29 jaar.

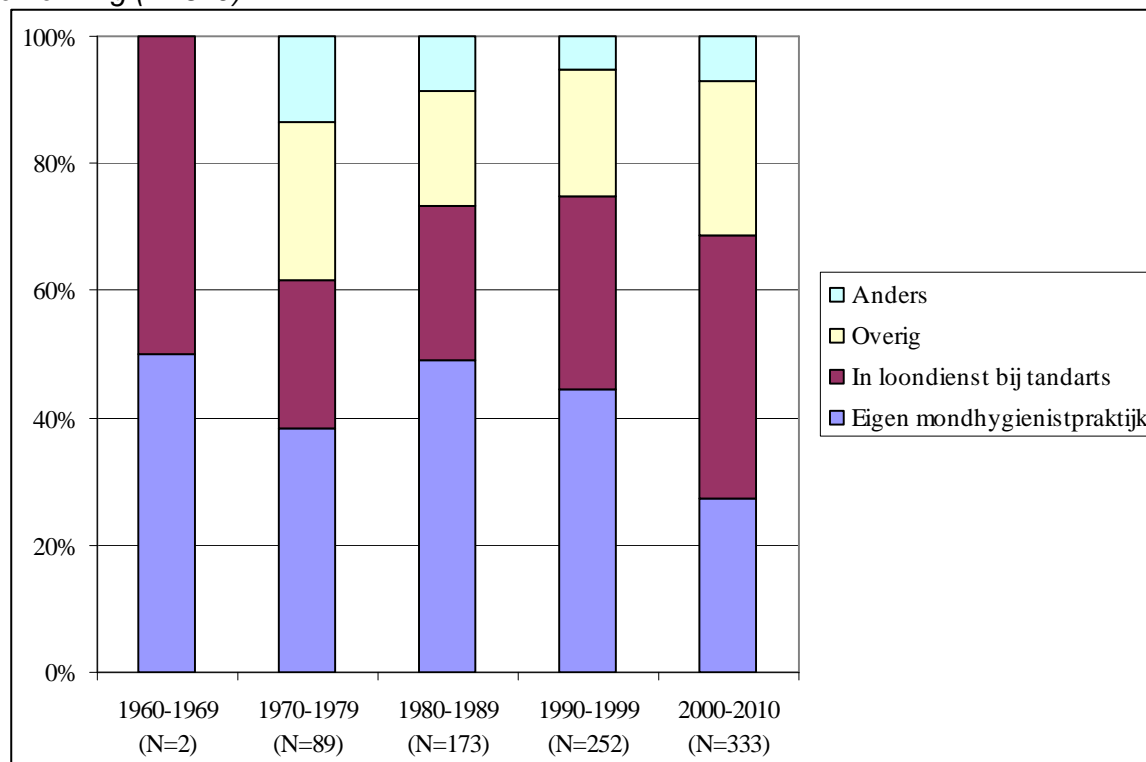
Figuur 3.3 Percentage werkzame mondhygiënisten naar jaartal van erkenning (N=953)

Bron: NIVEL enquête 2010

In Figuur 3.4 is tenslotte te zien dat het percentage dat werkt in loondienst bij een tandarts groter is naarmate mondhygiënisten korter erkend zijn. Het percentage mondhygiënisten dat werkt in een eigen mondhygiënistpraktijk is daarentegen lager bij de cohorten die een kortere erkenningstijd hebben.

Figuur 3.4 Percentage werkzame mondhygiënisten naar dienstverband en jaartal van erkenning (N=849)

Bron: NIVEL enquête 2010

3.4 Kenmerken van de praktijken waar mondhygiënisten werken

Mondhygiënisten kunnen onder verschillende dienstverbanden hun beroep uitoefenen. Van alle verschillende dienstverbanden blijkt relatief de grootste groep mondhygiënisten werkzaam te zijn in een eigen mondhygiënistpraktijk (Tabel 3.2). Daarnaast werken veel mondhygiënisten in loondienst bij een tandartspraktijk. Als het soort dienstverband afgezet wordt tegen de opleidingsduur, dan blijkt dat vierjarig opgeleide mondhygiënisten het vaakst in loondienst werken bij een tandarts, terwijl van de drie- en tweejarig opgeleide mondhygiënisten een relatief grote groep werkzaam is in een eigen mondhygiënistpraktijk. In de categorie anders gaat het om bijvoorbeeld parodontologiepraktijken (n=17), freelance contracten (n=15) en in een maatschap met een tandarts (n=12).

Tabel 3.2 Dienstverband van werkzame mondhygiënisten, naar opleidingsvariant (N=869).

	Vierjarig	Driejarig	Tweejarig	Totaal
Eigen mondhygiënistpraktijk	9%	40%	46%	38%
Loondienst bij een tandarts	55%	33%	25%	33%
In dienst op omzetsbasis bij een tandartsenpraktijk	8%	4%	3%	4%
In loondienst bij een mondhygiënistpraktijk	6%	5%	3%	4%
In dienst op omzetsbasis bij een mondhygiënistpraktijk	2%	2%	1%	2%
In loondienst bij een tandheelkundig centrum	4%	3%	4%	4%
In dienstverband op omzetsbasis bij tandheelkundig centrum	5%	2%	1%	2%
In loondienstverband bij tandheelkundig centrum (eigendom niet-tandarts)	0%	0%	0%	0%
Als waarnemer	0%	1%	0%	1%
In intramurale zorg (zoals ziekenhuis of gehandicapten instelling)	2%	2%	5%	3%
Orthodontiepraktijk	0%	0%	2%	1%
Opleiding mondzorgkunde	0%	1%	2%	2%
Anders	8%	7%	8%	7%
Totaal	130	360	372	869

Bron: NIVEL enquête 2010

*NB. Meerdere antwoorden mogelijk, waardoor percentages optellen tot boven 100%

Mondhygiënisten die een eigen praktijk hebben, werken daarbinnen samen met gemiddeld 1,1 tandarts, 1,6 collega- mondhygiënist, en nog een aantal andere beroepsgroepen zoals (gemiddeld) 1,7 tandartsassistent en 0,5 preventieassistent (Tabel 3.3). Wanneer een mondhygiënist in loondienst bij een tandarts werkt, werken zij met gemiddeld meer personen samen: met gemiddeld 2,8 tandartsen, 4,5 tandartsassistenten, 2 preventieassistenten en 1,5 collega- mondhygiënisten. De “overige” praktijken zijn alle overige praktijken uit Tabel 3.2. Deze praktijken zijn nog een stuk groter in termen van het gemiddeld aantal professionals waar de mondhygiënist mee samenwerkt.

Tabel 3.3 Gemiddeld aantal werknemers waar de mondhygiënist mee samenwerkt, naar praktijktype (exclusief respondent zelf, N=793)

	Eigen mondhygiënistpraktijk	Loondienst bij een tandarts	Overig
Tandartsen	1,1	2,8	3,5
Tandartsassistenten	1,7	4,5	6,0
Preventieassistenten	0,5	2,0	1,9
Mondhygiënisten	1,6	1,5	2,8
Praktijkmanagers	0,1	0,5	0,6
Tandtechnici	0,1	0,3	0,4
Tandprothetici	0,1	0,2	0,3
Andere arbeidskrachten	0,4	0,6	2,2
N	326	283	184

Bron: NIVEL enquête 2010

Tabel 3.5 laat tenslotte, laat zien dat mondhygiënisten die in loondienst bij een tandarts of in overige praktijksoorten werken, aangeven gemiddeld ruim 1.700 cliënten te bedienen. Dat is meer dan het gemiddeld aantal cliënten dat mondhygiënisten aangeven die een eigen praktijk hebben. Wanneer dit aantal cliënten gerelateerd wordt aan het aantal fte dat de mondhygiënist werkt, dan is dit verschil nog groter.

Hiervoor kunnen verschillende verklaringen geopperd worden. De meest voor de hand liggende verklaring is dat mondhygiënisten met een eigen praktijk meer tijd aan praktijkvoering kwijt zijn, en daardoor gemiddeld minder cliënten kunnen behandelen. Hierbij moet echter ook bedacht worden dat de vraagstelling in de enquête (i.c. vraag 11, zie pagina 24 van de Bijlage) mogelijk tot verschillende

antwoorden heeft geleid. Zo is het mogelijk dat sommigen mondhygiënisten hier het aantal cliënten heeft genoteerd dat de gehele praktijk heeft, en niet, zoals de intentie van de vraag was, het aantal dat de mondhygiënist ‘persoonlijk’ bedient.

Tabel 3.4 Aantal cliënten en cliënten per fte, naar praktijktype (N=558)

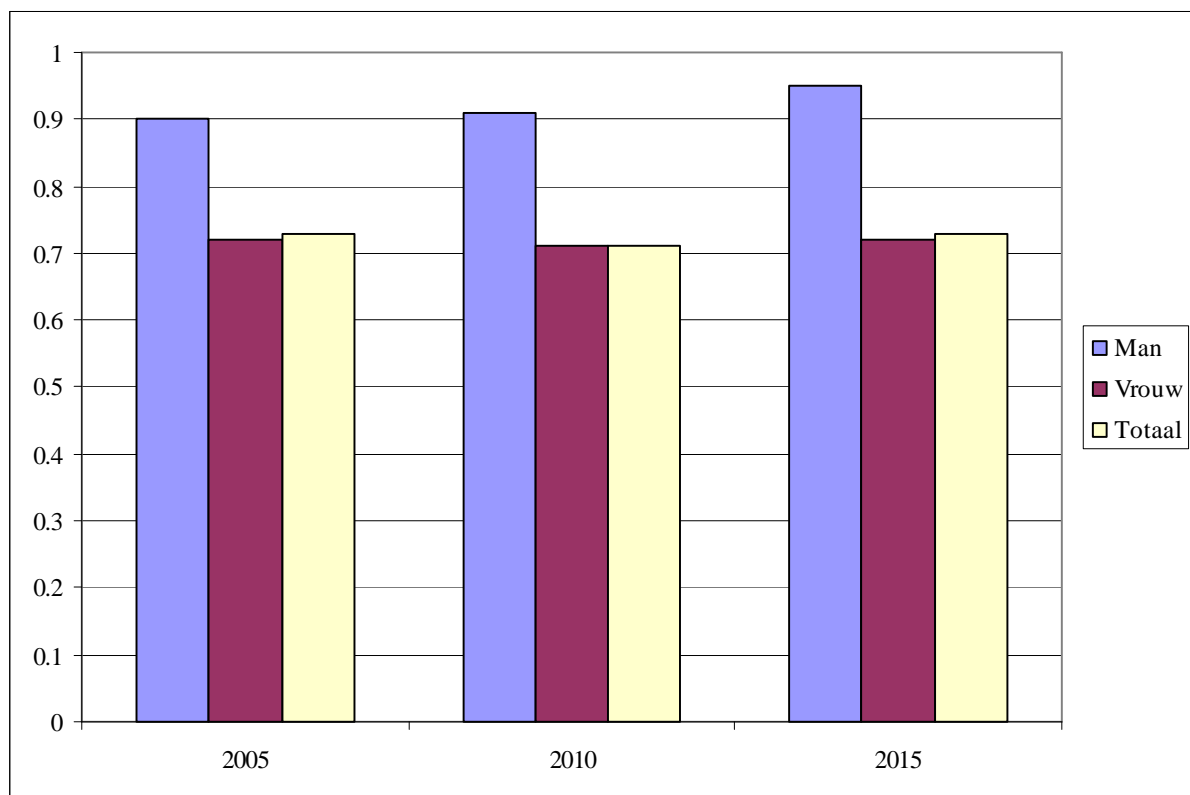
	Eigen mondhygiënistpraktijk	Loondienst bij een tandarts	Overig
Gemiddeld aantal cliënten	1.266	1.836	1.730
Aantal cliënten per fte mondhygiënist	1.739	2.668	2.714

Bron: NIVEL enquête 2010

3.5 Aantal fte van mondhygiënisten

Uit de vraag in de ramingsenquête hoeveel fte men thans gemiddeld werkt, blijkt dat de werkzame mondhygiënisten gemiddeld 0,71 fte werkzaam zijn (Figuur 3.5). Mannen werken gemiddeld meer dan vrouwen: 0,91 fte tegenover 0,71 fte, waarbij bedacht moet worden dat de mannelijke mondhygiënisten een kleine groep vormen. De gemiddelden voor mannen en vrouwen is niet veel anders als hen gevraagd wordt hoeveel fte zij 5 jaar geleden gemiddeld werkten. Voor de komende vijf jaar verwachten vooral de mannelijke mondhygiënisten dat het aantal fte dat zij werken zal stijgen. Bij de vrouwen zijn de verschillen minder groot.

Figuur 3.5 Aantal fte dat mondhygiënisten op dit moment (in 2010) werkzaam zijn, hoeveel zij vijf jaar geleden werkzaam waren (in 2005, indien van toepassing) en over vijf jaar verwachten werkzaam te zijn (in 2015, indien van toepassing) (N=642)

Bron: NIVEL enquête 2010

Uitgesplitst naar opleidingsduur, blijken de vierjarig opgeleide mondhygiënisten gemiddeld meer fte te werken dan hun voorgangers die de drie- en tweejarige opleiding hebben gevolgd (Tabel 3.5).

Tabel 3.5 Gemiddeld aantal fte, naar opleidingsvariant (N=930)

	Aantal fte werkzaam
Vierjarig opgeleid	0,86
Driejarig opgeleid	0,73
Tweejarig opgeleid	0,64

Bron: NIVEL enquête 2010

In Tabel 3.6 is tenslotte gekeken hoe het aantal fte dat men nu en vroeger werkte samenhangt met periode en leeftijd. Naar leeftijdscohort staat aangegeven hoeveel fte mondhygiënisten aangeven in 2010 te werken, en hoeveel zij vijf jaar geleden werkten, in 2005. Hierdoor kunnen we vergelijken hoeveel bijvoorbeeld de 30 tot 34 jarigen nu gemiddeld werken (0,75 fte), en hoeveel hun ‘voorgangers’ (de nu 35-39 jarigen) zeiden 5 jaar geleden te werken toen zij zo oud waren (0,71fte). Voor deze leeftijdscategorie geldt dus dat het huidige cohort gemiddeld 0,04 fte meer werkt dan haar nu 5 jaar oudere voorgangers, 5 jaar geleden. Deze cohortvergelijking levert voor de verschillende leeftijdsgroepen een wisselend beeld op. De laatste kolom van Tabel 3.6 laat zien dat de verschillen tot de leeftijdsgroep van 50-54 jaar relatief klein (0,01 tot 0,06 fte) en soms in het ‘voordeel’ van het huidige cohort, soms in het ‘voordeel’ van het vorige cohort. Voor de oudere cohorten zijn de verschillen aanmerkelijk groter. Het cohort (nu) 50-54 jarigen werkt gemiddeld 0,15 fte minder dan haar voorgangers, maar het cohort (nu) 60-64 jarigen maar liefst 0,2 fte meer. Aan de ene kant wordt rond het 55ste jaar dus eerder en meer afgebouwd, maar de 60-plusers die nu nog actief zijn blijken nog relatief veel werkzaam te zijn. Het gaat hierbij wel om een kleine groep, rond 3% van alle thans werkzame mondhygiënisten (zie Figuur 3.1).

Deze analyse specificeert het beeld uit Tabel 3,5, dat vijf jaar geleden er al een trend is ingezet naar meer werkzaamheid, die naar verwachting de komende 5 jaar zich zal voorzetten.

Tabel 3.6 Gemiddeld werkzaamheid nu (2010) en vijf jaar geleden (2005), in fte naar leeftijd (anno 2010) inclusief een cohortvergelijking in 5 jaarsperioden (N=708)

Leeftijd anno 2010	2005	2010	Cohortverschil*
<=24	,	0,88	+0,03
25-29	0,85	0,83	-0,05
30-34	0,88	0,75	+0,04
35-39	0,71	0,65	+0,02
40-44	0,63	0,64	-0,01
45-49	0,65	0,67	+0,03
50-54	0,64	0,67	+0,06
55-59	0,61	0,59	-0,15
60-64	0,74	0,60	+0,20
>=65	0,40	0,80	

* Gemiddeld aantal Fte dat de leeftijdsgroep in 2010 werkt, minus het gemiddeld aantal fte dat hun 5-jaar oudere voorgangers zeiden in 2005 te werken.

Bron: NIVEL enquête 2010

3.6 Uitstroom van de huidig werkzame mondhygiënisten

De gemiddelde leeftijd waarop mondhygiënisten zeggen te willen uitstromen is 60 jaar. Bij mannen is dit op hun 59ste en bij vrouwen op 60-jarige leeftijd. Gecombineerd met de huidige leeftijd van de werkzame mondhygiënisten (zie bijv. Figuur 3.1) kan geschat worden hoe de uitstroom uit de

beroepsgroep de komende jaren zal verlopen. Hierbij laten we mogelijk vroegere uittrede door onverwachte omstandigheden buiten beschouwing. Tabel 3.7 laat zien hoeveel mondhygiënisten naar verwachting uitstromen in fases van vijf jaar tot 2030. Een behoorlijk aantal respondenten kon of wilde geen antwoord geven op deze vraag, vandaar dat het aantal respondenten hier lager ligt dan in andere analyses.

Tabel 3.7 Verwachte uitstroom van werkzame mondhygiënisten tussen 2010 en 2030

	N	%
Vóór 2015	33	7
Tussen 2016-2020	55	12
Tussen 2021-2025	88	19
Tussen 2026-2030	68	14
Na 2030	230	49
Totaal	474	100

Bron: NIVEL enquête 2010

3.7 Het werkproces van de mondhygiënist

Het werkproces van mondhygiënisten kan opgedeeld worden in het behandelen van cliënten (uitgedrukt stoeluren) en de tijd waarin bijvoorbeeld de administratie of het bijhouden van cliëntendossiers (niet-stoeluren). Gemiddeld wordt 17,4% van de tijd dat een mondhygiënist werkt, besteedt aan niet-stoeluren (Tabel 3.8). De tweejarig opgeleide mondhygiënisten besteden relatief de meeste tijd aan niet-stoeluren.

Mondhygiënisten die naast hun functie nog een andere functie hebben, besteden meer tijd aan niet stoeluren, namelijk gemiddeld 21% van hun tijd (niet in tabel).

Tabel 3.8 Percentage (niet-) stoeluren van werkzame mondhygiënisten, naar opleidingsvariant (N=620)

	Vierjarig	Driejarig	Tweejarig	Totaal
Percentage stoeluren	85%	83%	81%	83%
Percentage niet-stoeluren	15%	17%	19%	17%

Bron: NIVEL enquête 2010

Wanneer gekeken wordt naar de verschillen tussen praktijken waar mondhygiënisten werkzaam zijn, dan blijkt dat mondhygiënisten met een eigen praktijk de meeste tijd besteden aan niet-stoeluren (Tabel 3.9). Dit komt overeen met de eerder geopperde veronderstelling dat zij meer tijd aan niet-clieëntgebonden taken besteden en daardoor ook gemiddeld minder cliënten bedienen dan mondhygiënisten die in loondienst bij een tandarts zijn.

Tabel 3.9 Percentage (niet-) stoeluren van werkzame mondhygiënisten, naar praktijktype (N=626)

	Eigen mondhygiënistpraktijk	Loondienst bij een tandarts	Overig
Percentage stoeluren	81%	89%	84%
Percentage niet-stoeluren	19%	11%	16%

Bron: NIVEL enquête 2010

In het afgelopen decennium is er het nodige veranderd in de mate en wijze waarop cliënten bij mondhygiënisten terecht komen, o.a. door professionalisering van de beroepsgroep, samenwerking binnen mondzorgpraktijken, veranderende regelgeving, en voor een deel ook het keuzegedrag van

consumenten (vgl. Hansen e.a., 2010). In de enquête is aan de mondhygiënist gevraagd in te schatten waar hun cliënten vandaan komen.

Tabel 3.10 laat eerst zien hoeveel cliënten een mondhygiënist gemiddeld zelf doorverwijst of doorverwezen krijgt. Met tandartsen wordt de meeste cliëntenzorg gedeeld, een te verwachten uitkomst. De mondhygiënist verwijst zelf gemiddeld minder patiënten door dan zij gemiddeld doorverwezen krijgt. Met gemiddeld 9 cliënten per maand zorgt de mondhygiënist desondanks wel omgekeerd voor een zekere cliëntenstroom naar de tandarts toe. Eén en ander is sterk afhankelijk van de praktijk waarin de mondhygiënist werkzaam is. Hier gaan de volgende analyses op in.

Tabel 3.10 Gemiddeld aantal cliënten dat mondhygiënist doorverwijzen en doorverwezen krijgen, naar de 'bron' van doorverwijzing (N=821)

	Gemiddeld aantal cliënten dat ik maandelijks zelf doorverwijs naar	Gemiddeld aantal cliënten dat ik maandelijks zelf doorverwezen krijg van ...
... een tandarts	9	24
... een tandarts - parodontoloog	2	1
... een gedifferentieerde tandarts	1	1
... een collega- mondhygiënist	0	0
... een tandprotheticus	0	0
... een preventieassistent	2	2

Bron: NIVEL enquête 2010

In de tabel 3.11 staat het zelf verwijzen en verwezen krijgen van cliënten uitgesplitst naar praktijksoort. Er blijkt dat mondhygiënist in loondienst bij een tandarts, veel verwijzen en verwezen krijgen door een tandarts. Behalve dat zij samen in een praktijk werken bleek eerder dat deze mondhygiënist gemiddeld ook meer cliënten bedienen. Opvallend is dat deze mondhygiënist ook gemiddeld veel cliënten naar de preventieassistent verwijzen, zo'n 3 per maand. Mondhygiënist met een eigen praktijk verwijzen gemiddeld wat meer cliënten door naar een tandarts-parodontoloog. Kijken we naar het doorverwezen krijgen, dan zien we dat mondhygiënist in loondienst gemiddeld twee keer zoveel cliënten per maand doorverwezen krijgen als mondhygiënist met een eigen praktijk. Ook mondhygiënist die in overige praktijken werken krijgen gemiddeld veel meer cliënten van tandartsen doorverwezen. De andere beroepsgroepen verwijzen slechts af en toe een cliënt naar de mondhygiënist door. Een uitzondering is de preventieassistent, die gemiddeld 3 cliënten per maand naar de mondhygiënist doorverwijst die in loondienst bij een tandarts werkt; en hetgeen hoogst waarschijnlijk binnen dezelfde praktijk gebeurt.

Tabel 3.11 Gemiddeld aantal cliënten dat mondhygiënisten (MH) maandelijks zelf doorverwijzen en doorverwezen krijgen, naar praktijksoort (N=821)

Doorverwijzing door de MH aan de:	Eigen mondhygiënistpraktijk	Loondienst bij een tandarts	Overig
Tandarts	6,4	13,4	8,0
Tandarts - parodontoloog	2,2	1,6	1,3
Gedifferentieerde tandarts	0,3	0,8	1,0
Collega-mondhygiënist	0,4	0,3	0,6
Tandprotheticus	0,2	0,3	0,3
Preventieassistent	0,5	3,1	2,1
<i>Doorverwijzing naar de MH door:</i>			
Tandarts	15,9	31,4	29,9
Tandarts	0,8	0,9	2,4
Gedifferentieerde tandarts	0,2	0,3	1,4
Collega-mondhygiënist	0,4	0,3	0,5
Tandprotheticus	0,1	0,2	0,3
Preventieassistent	0,5	3,2	1,9

Bron: NIVEL enquête 2010

4 Beschouwing en conclusie

Met dit onderzoek is een actueel inzicht gegeven in de omvang, samenstelling, werkzaamheid en in- en uitstroom voor de beroepsgroep van mondhygiënist in Nederland. In dit hoofdstuk zullen de resultaten van de uitgevoerde ramingenquête in 2010, en een aantal andere bronnen, kort samengevat aan hand van de onderzoeksvragen die in hoofdstuk 1 zijn opgesteld.

Instroom in het mondhygiënistberoep

De numerus fixus van Mondzorgkunde staat op 300 studenten per jaar. Na afronding van de opleiding stromen er ieder jaar gemiddeld ongeveer 120 tot 140 mondhygiënist het vak in. De officiële opleidingsduur van Mondzorgkunde is inmiddels vier jaar. De huidige gemiddelde opleidingsduur bedraagt volgens cijfers van de HBO-raad 4,2 jaar, met een landelijk gemiddeld intern rendement van 60% en extern rendement van tussen de 80 en 93%.

Omvang en samenstelling van de huidige beroepsgroep mondhygiënist

Op basis van de ramingsenquête en NVM-cijfers, waren er op 1 januari 2010 naar schatting 2.425 mondhygiënist werkzaam in Nederland. Het overgrote gedeelte van de mondhygiënist (97%) is vrouw. De huidig werkzame mondhygiënist zijn relatief jong. Bijna de helft is jonger dan 35 jaar. Hierdoor is de uitstroom uit het vak klein. Binnen vijf jaar stroomt 7% van de totale groep uit en over 20 jaar is net iets meer dan de helft van de huidig werkzame mondhygiënist uitgestroomd. Mondhygiënist werken gemiddeld 0,71fte. Mannen werken gemiddeld 0,91fte en vrouwen 0,71fte.

Naast het behandelen van cliënten besteden mondhygiënist gemiddeld 17% van hun tijd aan zgn. niet-stoeluren. Van de mondhygiënist is 38% werkzaam in een eigen mondhygiënistpraktijk. Dit zijn vooral mondhygiënist die al langer werkzaam zijn (driejarig en tweejarig opgeleid). De mondhygiënist die minder lang werkzaam zijn, werken voornamelijk in loondienst bij een tandarts. Er zijn daarnaast nog meer verschillen tussen mondhygiënist die een vierjarige opleiding hebben gevolgd, mondhygiënist die een driejarige opleiding hebben gevolgd en mondhygiënist die een tweejarige opleiding hebben gevolgd. Zo werken de vierjarig opgeleiden gemiddeld meer fte: 0,86 fte ten opzichte van 0,73 fte voor driejarig opgeleiden en 0,64 fte voor tweejarig opgeleiden. Ook besteden de vierjarig opgeleiden minder tijd aan niet-stoeluren dan de drie- en tweejarig opgeleide mondhygiënist. Dit hangt samen met het feit dat zij gemiddeld jonger zijn en meer in loondienst in tandartsenpraktijken werken. Het is voor toekomstig onderzoek een belangrijke vraag of hiermee een trend onder de mondhygiënist is ingezet, of dat gevonden resultaten eerder een verschil in werkervaring/leeftijd weergeven.

Werkproces van de huidige beroepsgroep mondhygiënist

Het aantal cliënten van een mondhygiënist verschilt sterk tussen de soort praktijk waarin zij werkzaam zijn. Ze behandelen gemiddeld tussen de 2.714 en 1.739 cliënten per fte. Mondhygiënist met een eigen praktijk bedienen gemiddeld 1.739 cliënten per fte, terwijl een mondhygiënist die werkzaam is bij een tandarts gemiddeld 2.668 cliënten bedient. Mondhygiënist krijgen per maand de meeste cliënten doorverwezen van de tandarts, gemiddeld 24 per maand. Daarnaast verwijzen zij zelf naar de tandarts gemiddeld 9 cliënten per maand. Ook dit verschilt sterk naar praktijk. Wanneer een mondhygiënist in loondienst is bij een tandarts, krijgt deze twee maal zoveel cliënten doorverwezen, en verwijzen deze mondhygiënist zelf ook gemiddeld twee maal zoveel cliënten aan de tandarts door. Mondhygiënist met een eigen praktijk bedienen niet alleen gemiddeld minder cliënten, zij werven deze ook substantieel meer zelf.

Aanbodparameters

Op basis van de actuele cijfers zijn de parameters voor het aanbod van het op te stellen capaciteitsramingsmodel 2010 voor mondhygiënist in de onderstaande Tabel 4.1 samengevat. Ter vergelijking met de capaciteitsraming uit 2009 zijn de parameters van die raming ook gepresenteerd.

Tabel 4.1 Aanbodparameters van de capaciteitsraming 2009 en voor de capaciteitsraming 2010

	2009			2010		
	Man	Vrouw	Totaal	Man	Vrouw	Totaal
Aantal werkzame personen	52	2.290	2.342	73	2.352	2.425
Geslachtsverdeling werkzame personen	2%	98%	100%	3%	97%	100%
Gemiddeld aantal FTE per persoon	0,90	0,70	0,70	0,91	0,71	0,71
Totaal aantal FTE per persoon	47	1.603	1.640	67	1.670	1.722
Aandeel werkzame personen van 50 jaar of ouder	8%	11%	11%	16%	18%	18%
Uitstroom van werkzame personen komende vijf jaar	16%	16%	16%	8%	7%	7%
Uitstroom van werkzame personen over tien jaar	34%	34%	34%	8%	19%	19%
Uitstroom van werkzame personen over vijftien jaar	52%	52%	52%	16%	38%	38%
Uitstroom van werkzame personen over twintig jaar	67%	67%	67%	35%	52%	52%

Bron: NIVEL enquête 2010 en NVM

Literatuurlijst

Capaciteitsorgaan (2009). Capaciteitsplan 2009. Advies Mondzorg. Utrecht: Capaciteitsorgaan.

Hansen J, Maat M van der, Batenburg RS (2010) De eerstelijns mondzorg door consumenten bekeken. Utrecht: NIVEL.

Schepman SM, Kalf RRJ, Batenburg RS (2010). Het interne en externe rendement van de opleiding tot mondhygiënist in Nederland. Utrecht: NIVEL.

Bijlage: De ramingsenquête

Enquête Capaciteitsraming Mondhygiënisten in Nederland

GRAAG DUIDELIJK HET BETREFFENDE VAKJE AANKRUISEN OF INVULLEN

- Klopt het dat u ooit erkend bent als mondhygiënist in Nederland?
 - Nee ⇒ **einde vragenlijst voor mensen die nooit erkend zijn als mondhygiënist**
 - Ja, ik ben ooit erkend als mondhygiënist in Nederland
- Welke van onderstaande opleiding(en) tot mondhygiënist heeft u gevolgd, in welk jaar heeft u deze afgerond en waar heeft u deze opleiding gevolgd? (Meerdere antwoorden mogelijk)
 - Vierjarige opleiding, afgerond in (jaartal) in (plaats)
 - Driejarige opleiding, afgerond in (jaartal) in (plaats)
 - Tweejarige opleiding, afgerond in (jaartal) in (plaats)
 - Post-HBO opleiding tot mondhygiënist nieuwe stijl in (jaartal)
 - Opleiding in het buitenland (jaartal)
 - Opleiding Kindertandverzorging (jaartal)
 - Opleiding Mondverzorging voor volwassenen (jaartal)
 - Bijscholing in het prepareren/restaureren van primaire cariës in (jaartal)
- Sinds wanneer bent u als mondhygiënist erkend in Nederland?
 (jaar)
- In welk register bent u momenteel opgenomen?
 - Kwaliteitsregister Mondhygiënist
 - Kwaliteitsregister Paramedici – initieel geregistreerd
 - Kwaliteitsregister Paramedici – kwaliteitsgeregistreerd
 - Diplomaregister
 - Ik ben in geen register opgenomen
- Was u op 1 januari 2010 werkzaam als behandelend mondhygiënist en zo ja, werkt u in Nederland of in het buitenland?
 - Nee, ik ben momenteel niet werkzaam als mondhygiënist ⇒ **door naar vraag 24**
 - Ja, ik ben momenteel werkzaam als mondhygiënist in Nederland ⇒ **door naar vraag 6**
 - Ja, ik ben momenteel werkzaam als mondhygiënist in het buitenland ⇒ **door naar vraag 24**

INDIEN OP 1 JANUARI 2010 WERKZAAM IN NEDERLAND:

6. Hoeveel fte was u op 1 januari 2010 werkzaam als mondhygiënist in Nederland?
Het gaat om uw formele werktijd, inclusief eventuele niet-patiëntgebonden activiteiten.

--	--	--	--

fte (bijvoorbeeld 1,0 fte of 0,85 fte; fulltime of 1 fte is in principe 5 werkdagen of 10 dagdelen per week)

7. Was u op 1 januari 2010 ook nog werkzaam in een andere functie in Nederland?
- Nee ⇒ **naar vraag 9**
- Ja, ik was ook nog werkzaam in een andere functie (al dan niet in de mondzorg of in opleiding)

8. Hoeveel fte was u op 1 januari 2010 werkzaam in die andere functie en wat was het voor functie?

--	--	--	--

fte, als:

--

9. In wat voor soort praktijk c.q. werkring bent u momenteel (hoofdzakelijk) werkzaam als mondhygiënist in Nederland?

☐ in een eigen mondhygiënistpraktijk (praktijkhouder)	☐ in loondienstverband bij tandheelkundig centrum (eigendom niet-tandarts)
☐ in loondienst bij een tandartspraktijk	☐ in dienstverband op omzetbasis bij tandheelkundig centrum (eigendom niet-tandarts)
☐ in dienst op omzetbasis bij een tandartspraktijk	☐ als waarnemer
☐ in loondienst bij een mondhygiënistpraktijk	☐ in intramurale zorg (zoals ziekenhuis of gehandicapten instelling)
☐ in dienst op omzetbasis bij een mondhygiënistpraktijk	☐ orthodontiepraktijk
☐ in loondienstverband bij tandheelkundig centrum (eigendom tandarts)	☐ opleiding Mondzorgkunde
☐ in dienstverband op omzetbasis bij tandheelkundig centrum (eigendom tandarts))	☐ anders: _____

10. Wilt u hieronder aangeven hoeveel personen er, naast uzelf, thans werkzaam zijn in de praktijk waar u behandelend werkzaam bent?

	Aantal personen
a) Tandartsen	<input type="text"/>
b) Tandartsassistenten	<input type="text"/>
c) Preventieassistenten	<input type="text"/>
d) Mondhygiënisten	<input type="text"/>
e) Praktijkmanager	<input type="text"/>
f) Tandtechnici	<input type="text"/>
g) Tandprothetici	<input type="text"/>
h) Andere arbeidskrachten, namelijk	<input type="text"/>
.....	

11. Uit hoeveel cliënten bestaat momenteel uw cliëntenbestand als mondhygiënist. En, indien op u van toepassing, hoeveel hiervan zijn rechtstreeks bij u gekomen voor behandeling?

--	--	--	--

Totaal, waarvan

--	--	--	--

rechtstreeks bij mij gekomen

12. Kunt u bij benadering aangeven hoeveel cliënten u persoonlijk gemiddeld per maand verwijst naar een tandarts, een tandarts-parodontoloog, een gedifferentieerde tandarts (endodontoloog, gnatholoog etc.) een collega-mondhygiënist, een tandprotheticus of een preventieassistent en hoeveel cliënten u doorverwezen krijgt door een tandarts, een tandarts-parodontoloog, een gedifferentieerde tandarts, een collega-mondhygiënist, een tandprotheticus of een preventieassistent?

	Aantal cliënten dat ik maandelijks zelf doorverwijs naar ...	Aantal cliënten dat ik maandelijks zelf doorverwezen krijg van ...
a) een tandarts	<input type="text"/>	<input type="text"/>
b) een tandarts - parodontoloog	<input type="text"/>	<input type="text"/>
c) een gedifferentieerde tandarts	<input type="text"/>	<input type="text"/>
b) een collega-mondhygiënist	<input type="text"/>	<input type="text"/>
c) een tandprotheticus	<input type="text"/>	<input type="text"/>
d) een preventieassistent	<input type="text"/>	<input type="text"/>

13. Kunt u bij benadering aangeven hoeveel u van de volgende behandelingen wekelijks verricht, en hoeveel tijd deze u gemiddeld kosten?

Het is hierbij van belang dat u alleen de behandelingen benoemt die u binnen uw werkweek vervult, ook al bestaat deze werkweek uit bijvoorbeeld 4 dagdelen.

Soort behandeling	Aantal behandelingen per week	Gemiddelde behandelduur in minuten
a) periodieke controle	<input type="text"/>	<input type="text"/>
b) gebitsreiniging	<input type="text"/>	<input type="text"/>
c) behandeling parodontale aandoeningen	<input type="text"/>	<input type="text"/>
d) invasieve behandeling van caviteiten	<input type="text"/>	<input type="text"/>
e) röntgenfoto's maken	<input type="text"/>	<input type="text"/>
f) sealen	<input type="text"/>	<input type="text"/>
g) fluoride applicatie	<input type="text"/>	<input type="text"/>
h) instructie mondhygiëne en voorlichting	<input type="text"/>	<input type="text"/>
i) anesthesie	<input type="text"/>	<input type="text"/>
j) afnemen anamnese	<input type="text"/>	<input type="text"/>
k) overige behandelingen	<input type="text"/>	<input type="text"/>

14. Hoeveel procent van uw totale werktijd besteedt u aan niet-patiënt gebonden activiteiten (niet-stoeluren)?

%

Weet ik (nog) niet

15. Was u 5 jaar geleden (begin 2005) ook in Nederland werkzaam als mondhygiënist?

Nee ⇒ **naar vraag 18**

Ja,

16. Hoeveel fte was u 5 jaar geleden werkzaam als mondhygiënist in Nederland?

fte

17. Heeft u nog in andere landen dan Nederland gewerkt? Zo ja, in welk land buiten Nederland heeft u het langst gewerkt?

Nee

Ja, het langst van: (jaar) tot: (jaar) in: (land)

18. Denkt u over 5 jaar (begin 2015) werkzaam te zijn als mondhygiënist in Nederland?

- Nee ⇒ **naar vraag 21** (zie ommezijde)
 Ja

INDIEN OVER 5 JAAR NOG STEEDS WERKZAAM IN NEDERLAND:

19. Hoeveel fte verwacht u over 5 jaar hier werkzaam te zijn als mondhygiënist?

	,		
--	---	--	--

fte

- Weet ik nog niet

20. Tot welke leeftijd (ongeveer) denkt u uiteindelijk hier te werken als mondhygiënist?

--	--

(bv. ± 60 jaar)

- Weet ik nog niet

Einde vragenlijst voor hen die nu en over 5 jaar werkzaam zijn in Nederland

INDIEN OVER 5 JAAR NIET MEER WERKZAAM IN NEDERLAND:

21. In welk jaar (ongeveer) gaat u hier stoppen met werken als mondhygiënist?

--	--	--	--

(bijvoorbeeld ± 2011)

- Weet ik nog niet

22. Waarom gaat u binnen 5 jaar stoppen met werken als mondhygiënist in Nederland?

- Ik ga tijdelijk of permanent geheel stoppen met werken (*bijvoorbeeld i.v.m. pensioen*)

- Ik ga tijdelijk of permanent werken in het buitenland, en wel in:

(land)

- Ik ga tijdelijk of permanent iets anders doen in Nederland; ik ga namelijk werken als:

--

23. Denkt u later alsnog weer te beginnen met werken als mondhygiënist in Nederland?

- Nee, zeker niet Misschien Ja, zeker wel

Einde vragenlijst voor hen die nu wel maar over 5 jaar niet meer werkzaam zijn

INDIEN NU NIET WERKZAAM IN NEDERLAND:

24. Bent u ooit werkzaam geweest als mondhygiënist in Nederland?

- Nee, ik ben nooit werkzaam geweest als mondhygiënist in Nederland ⇒ **naar vraag 28**
 Ja, ik ben ooit werkzaam geweest als mondhygiënist in Nederland

25. In welke periode werkte u het langst als mondhygiënist in Nederland?

Van:

 (jaar) tot:

 (jaar)

26. In wat voor soort praktijk, c.q. werkring was u het laatst werkzaam als mondhygiënist in Nederland?

☐ in een eigen mondhygiënistpraktijk (praktijkhouder)	☐ in loondienstverband bij tandheelkundig centrum (eigendom niet-tandarts)
☐ in loondienst bij een tandartspraktijk	☐ in dienstverband op omzetbasis bij tandheelkundig centrum (eigendom niet-tandarts)
☐ in dienst op omzetbasis bij een tandartspraktijk	☐ als waarnemer
☐ in loondienst bij een mondhygiënistpraktijk	☐ in intramurale zorg (zoals ziekenhuis of gehandicapten instelling)
☐ in dienst op omzetbasis bij een mondhygiënistpraktijk	☐ orthodontiepraktijk
☐ in loondienstverband bij tandheelkundig centrum (eigendom tandarts(en))	☐ opleiding Mondzorgkunde
☐ in dienstverband op omzetbasis bij tandheelkundig centrum (eigendom tandarts(en))	☐ anders: _____

27. Hoeveel fte was u toen werkzaam als mondhygiënist in Nederland?

Het gaat om uw formele werktijd, inclusief eventuele niet-patiëntgebonden activiteiten.

--	--	--	--

10

fte (bijvoorbeeld 1,0 fte of 0,85 fte; fulltime of 1 fte is in principe 5 werkdagen of dagdelen per week)

28. Waarom werkt u op 1 januari 2010 niet in als mondhygiënist in Nederland?

Ik ben tijdelijk of permanent geheel gestopt met werken (*bijvoorbeeld i.v.m. pensioen*)

Ik werk tijdelijk of permanent in het buitenland, en wel in:
(land)

Ik doe tijdelijk of permanent iets anders in Nederland; ik werk namelijk voor:

--	--	--	--

fte, als:

29. Denkt u later alsnog (weer) te beginnen met werken als mondhygiënist in Nederland?

Nee, zeker niet

Misschien

Ja, zeker wel

Einde vragenlijst voor hen die nu niet werkzaam zijn

HARTELIJK DANK VOOR UW MEDEWERKING!

De vragenlijst kan retour in de bijgevoegde antwoordvelop, of in een ongefrankeerde envelop naar: Nivel, code LvdV, antwoordnummer 4026, 3500 VB Utrecht